

Ota Hájek, Podvečerní zamyšlení J. Z., počátek 80. let

Jaromír Zemina

30. 4. 1930 narozen v Přední Ždírnici v Podkrkonoší
1949–1953 Filosofická fakulta Masarykovy university v Brně,
studium dějin umění a klasické archeologie
1959–1961 Ústav teorie a dějin umění ČSAV v Praze
1961–1992 Národní galerie v Praze
Přednášky o výtvarném myšlení na DAMU v Praze
Odborný poradce státních galerií ČR
Člen někdejší skupiny UB 12 a Nové skupiny,
člen Umělecké besedy a Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků
Výstavy: Nová Paka, Martin (Slovensko), Šumperk, Opava, Písek
Žije v Praze a v Arnoštově (Podkrkonoší)

www.galerie-sumperk.cz

Jaromír Zemina, z cyklu Stíny, 2016

JAROMÍR ZEMINA

CO MI DÁVÁ FOTOGRAFIE

3. 10. – 4. 11. 2018

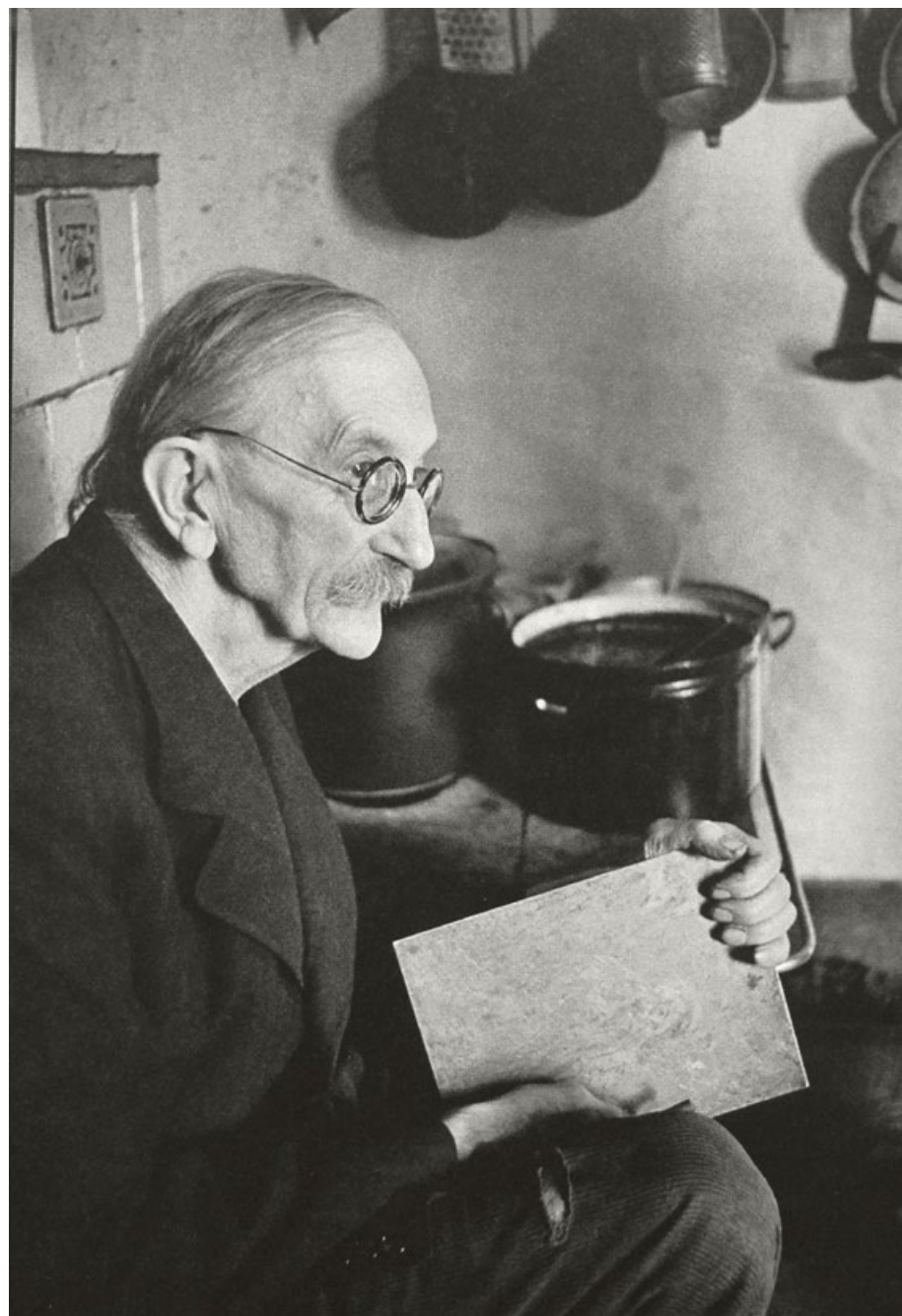
GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1. MÁJE, ŠUMPERK
ZAHÁJENÍ VE STŘEDU 3. ŘÍJNA V 18.00 HODIN
OTEVŘENO DENNĚ OD 13.00 DO 18.00 HODIN
NA ZAZVONĚNÍ V RECEPCI PENZIONU G

S PODPOROU GRANTU MINISTERSTVA KULTURY A OLMOUCKÉHO KRAJE

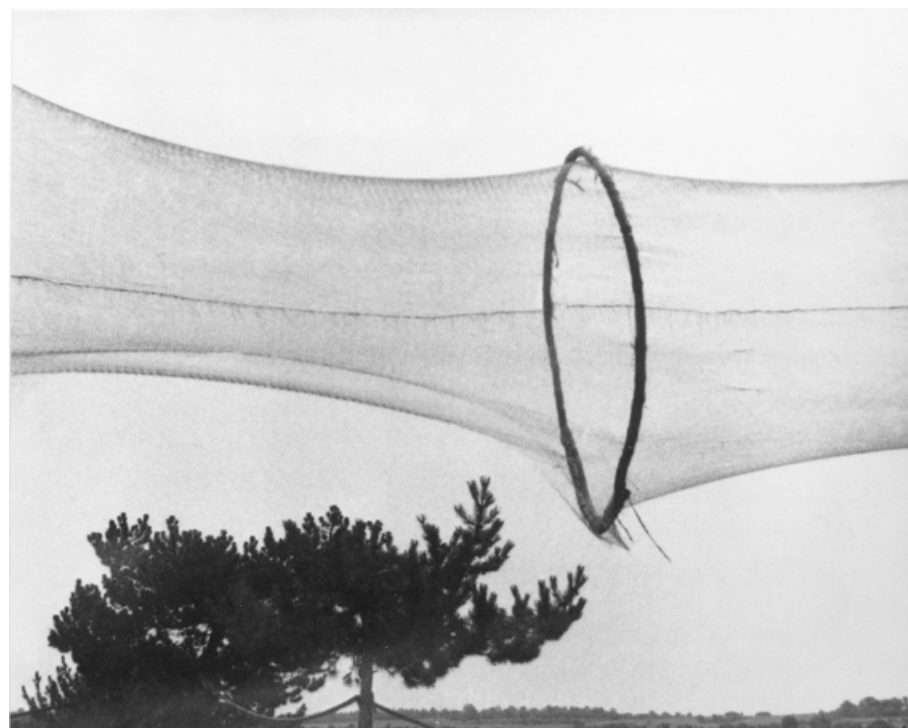
Miroslav Hák, Na dvoře, 1942

Dagmar Hochová, Bohuslav Reynek, Petrkov, 1967

Jindřich Štreit, Jeptišky, Králíky, 1999

Oldřich Smutný, fotografie z cest, 60. léta

Jan Svoboda, stůl VI, 1971

Kromě upřímného zájmu a přízně váže Jaromíra Zeminu k Jílkově galerii už i několik výstav, které pro ni připravil, včetně té, kde veřejnosti ukázal své vlastní kresby z mládí a z doby studií i kresebné poznámky, jimiž prohlubuje své pronikání do jádra obrazu, kterým se právě zabývá. Po ní a po výstavách obsahujících malby Oldřicha Smutného, malby a loutky Otakara Zeminy a kresby Aléna Diviše je tato výstava v Jílkově galerii už pátá. Věnována přátelům fotografům, dává prostor i jemu samému. Občas nám pošle navenek nenápadnou a o to jiskrnější fotografii, ať doma z okna denně viděného a neustále se měnícího židovského hřbitova, ať z cest a cestiček nebo z jeho druhého domova v Arnoštově, přírody a světla v ní. Vždy je pohlazením, světlem, které je podstatou fotografie a samo tu kreslí...

Miroslav Koval

Co mi dává fotografie

Když mi bylo asi jedenáct let, přítel naší rodiny pan učitel Drahoňovský, ve volných chvílích truhlářící a fotografující, naučil mě zacházet s hoblíky, dláty a vrtáky i s malým fotografickým aparátem značky Leitz, který mi pak dal.

To byl počátek mého fotografování. Ale vážně jsem se jím začal zabývat až asi o patnáct let později, kdy jsem měl už i zrcadlovku Flexaret. V padesátých letech mi ji vybral můj podkrkonošský krajan Miroslav Hák, s nímž jsem se sblížil v pražském Ústavu teorie a dějin umění ČSAV: já jsem tam pracoval jako snaživý historik umění, on jako nesnaživý fotograf. Tehdy mi už nezbyval čas na kreslení, jímž jsem se od raného dětství bavil nejraději a které časem přestalo být jen zábavou. Věnoval jsem se mu i při studiu na brněnské univerzitě, ale potom je vystřídalo psaní a čím dál víc také fotografování jako jiný druh výtvarné aktivity.

Od chlapeckého věku mě přitahovalo moderní výtvarnictví. Poznával jsem je při prohlížení uměleckých časopisů svého otce malíře a později mi cestu k němu ukazoval i starší bratranec Vladimír Janoušek, příští sochař. Už jako vysokoškolák jsem se v Brně stýkal s mladými výtvarníky, hlavně s Jánusem Kubíčkem a Bohumírem Matalem, a v Praze mé styky s umělci pokračovaly. Seznámil a sblížil jsem se s Jiřím Johnem, Adrienou Šimotovou, Václavem Boštikem, Oldřichem Smutným, Alenou Kučerovou a dalšími členy skupiny UB 12, kam přijali i mne; byla to pak přátelství na celý život. Mých blízkých známých mezi umělci přibývalo a všichni jsme při sobě drželi tím pevněji, čím tvrději nás utlačoval vládnoucí režim, pro nějž moderní umění a jeho duchovní svoboda znamenaly nebezpečí.

Stýkal jsem se především s malíři a sochaři, a později také s fotografy. První, o nichž jsem začal psát, byli v sedmdesátých letech dosud málo známý Jan Svoboda a nedávno zemřelý Jiří Toman, jehož tvorba teprve čekala na objevení, v osmdesátých letech Blanka Lamrová, v devadesátých Dagmar Hochová, Bohdan Holomíček, Jindřich Štreit a Otakar Hájek, a po roce 2000 Karel Kuklík. A nesmím zapomenout na Oldřicha Smutného, kterého jako fotografa znali jen čtenáři knížky Labutě, labutě..., v níž bylo také jeho několik snímků.

O všech jsem psal a mluvil na vernisážích výstav, které jsem sám připravil. Jan Svoboda se bohužel nedočkal toho, po čem léta toužil, a nemohl už své fotografické obrazy vidět v sousedství maleb, grafik a soch v expozici českého moderního umění, kterou jsem roku 1990 uspořádal v Jízdárně Pražského hradu. Při společné práci i zábavách s těmito přemýšlivými a nejednou velmi vzdělanými lidmi jsem zažil

nezapomenutelné chvíle, s Oldřichem Smutným a Dagmar Hochovou také v zahraničí, ve slovenském Martině: velké výstavy jejich tvorby v Turčianské galérii přijali naši hostitelé mimořádně srdečně.

Za mou práci a přátelství mi všichni občas něco darovali – Jan Svoboda to dokonce stvrdil i názvem jednoho Stolu: Fotografie pro Jaromíra Zemina, a Bohdan Holomíček, který mě občas navštívil v mé chalupě na Podzvičinsku a rád fotografoval naši zahradu, připsal jednou pod takový snímek: Pan Zemina zase není doma.

To, že sám také fotografuji, věděla jenom Blanka Lamrová, zaměstnaná jako já v Národní galerii, protože mi v tamní fotografické dílně občas vyvolala filmy a udělala zvětšeniny, a Oldřich Smutný, s nímž jsem hovořival o barvě ve fotografii – on s ní už měl zkušenosti, kdežto já ještě ne. Oldřichovy snímky se mi líbily zejména pro své výtvarné kvality, a proto mi na sklonku života odkázal všechno, co kdy vyfotografoval v Paříži, naší společné lásce. A když se roku 2010 otvírala v Prácheňském muzeu v Písku výstava mých kreseb a fotografií – neboť patří k sobě – chtěl ji zahájit. Ale nakonec to neudělal, poněvadž se bál, že se přitom rozpláče. A já jsem slzel při psaní textu k posmrtné výstavě oněch jeho snímků z Francie. Tak blízcí jsme si byli.

Na důkaz své vnitřní blízkosti a důvěry mi někteří fotografové, nejčastěji Jan Svoboda, dávali i to, co nebylo určeno k vystavení a čeho si asi vážím nejvíc, poněvadž mi to umožnilo nahlédnout přímo do jejich ateliéru a vnořit se do proudu jejich tvorby.

Poněvadž nynější výstava v Šumperku, ukazující veřejnosti tyto dary a dárky pohromadě poprvé, má tak osobní a intimní ráz a týká se tak důležité části mého života, dovoluji si k nim přidat i něco z vlastní fotografické činnosti, o níž publikum ví spíše jen z mých knih, například z nedávno vydaných Pozdních textů, fotografiemi ilustrovaných. Tím, že kurátor Galerie Jiřího Jílka Miroslav Koval a jeho žena Anežka projevíli zájem také o ně, mne nejen potěšili, ale i povzbudili, jako povzbuzují mnoho jiných tvořivých nadšenců, o kterých by se bez jejich přičinění asi vůbec nevědělo, a ze srdce jim za nás všechny děkuji

Jaromír Zemina

Autoři vystavených fotografií:

Otakar Hájek (1932–1996), Miroslav Hák (1911–1978), Dagmar Hochová (1926–2012), Bohdan Holomíček (*1943), Karel Kuklík (*1937), Blanka Lamrová (*1949), Oldřich Smutný (1925–2013), Jan Svoboda (1934–1990), Jindřich Štreit (*1946), Jiří Toman (1924–1972), Jaromír Zemina (*1930)